

Số: /KH-UBND

Vinh Bảo, ngày tháng 4 năm 2025

**KẾ HOẠCH
Phòng trừ sâu bệnh bảo vệ lúa vụ Xuân năm 2025**

I. TÌNH HÌNH, KẾT QUẢ SẢN XUẤT LÚA VỤ XUÂN NĂM 2025 ĐẾN NAY

Vụ Xuân 2025 toàn huyện gieo cấy 100% diện tích trà Xuân muộn, tổng diện tích gieo cấy (sơ bộ) là 8.061,6ha. Trong đó, về cơ cấu giống lúa: Diện tích gieo cấy các giống lúa thuần chất lượng chủ yếu các giống: J02, BC15, TBR225, Đài Thom 8, Sơn Lâm 1, TBR279, TBR89, TBR97, RVT, Nếp các loại... chiếm 90% diện tích. Diện tích gieo cấy các giống lúa lai, chủ yếu là giống Việt Trang 404, MHC2, Quốc tế 1, Long Hương 8117, Thái Xuyên 111 chiếm 10% diện tích, tập trung nhiều ở các xã: Trung Lập, Tân Hưng, Vĩnh Hưng, Vĩnh Hải, Dũng Tiến, Giang Biên, Việt Tiến, Vĩnh Hoà, Tân Liên.

Đến nay, nhìn chung các giống lúa sinh trưởng, phát triển tốt, đang tập trung ở giai đoạn cuối đẻ nhánh, một số diện tích phân hóa đòng. Dự kiến lúa trổ trong tháng 4/2025 khoảng 800ha, còn lại lúa trổ tập trung từ ngày 01-20/5/2025, trong đó trổ tập trung cao từ 5-15/5/2025.

II. DIỄN BIẾN TÌNH HÌNH SÂU BỆNH VÀ KẾ HOẠCH PHÒNG TRỪ TỪ NAY ĐẾN CUỐI VỤ

1. Bệnh đạo ôn

- Bệnh đạo ôn lá phát sinh từ cuối tháng 3/2025 chủ yếu trên giống lúa Nếp thơm, BC15, TBR225... Hiện nay, tỷ lệ bệnh phổ biến 3-5%, cao 10-15%, (Trung Lập, Hoà Bình, Tiên Phong, Vĩnh Hưng, Vĩnh Hải...).

Dự báo trong những ngày tới, thời tiết có mưa nhỏ, mưa phùn, ẩm độ không khí cao là điều kiện thuận lợi cho bệnh đạo ôn lá tiếp tục phát sinh, phát triển và gây hại gia tăng diện rộng trên các giống lúa nhiễm bệnh như Nếp, TBR225, BC15, J02... nếu không chủ động tích cực phòng trừ kịp thời, hiệu quả sẽ có nhiều diện tích bị hại nặng (lụi) ảnh hưởng tới sinh trưởng phát triển của cây lúa giai đoạn làm đòng, gây hại cổ bông, cổ gié giai đoạn lúa trổ bông ảnh hưởng nghiêm trọng đến năng suất lúa vụ Xuân.

- Biện pháp phòng trừ:

+ Bệnh đạo ôn lá: tập trung cao chỉ đạo, hướng dẫn nông dân thường xuyên kiểm tra đồng ruộng, tranh thủ thời tiết thuận lợi phun trừ kịp cho những diện tích lúa nhiễm bệnh đạo ôn lá, đặc biệt trên các giống lúa nhiễm như: Nếp, TBR225, BC15, J02... không để bệnh phát sinh, lây lan trên diện rộng.

+ Đối với bệnh đạo ôn cổ bông: Theo dõi chặt chẽ diễn biến thời tiết, tình hình phát sinh phát triển gây hại của bệnh đạo ôn để chỉ đạo, hướng dẫn nông

dân phòng trừ kịp thời, hiệu quả trong đó tập trung phun trừ cho những diện tích lúa trổ cuối tháng 4/2025 - đầu tháng 5/2025, đặc biệt trên những diện tích lúa bị nhiễm bệnh đạo ôn lá nặng theo hướng dẫn của cơ quan chuyên môn và cán bộ kỹ thuật.

+ Sử dụng một trong các loại thuốc đặc hiệu sau để phun trừ như: Filia 525SE, Bump 650WP, Kasoto 200SC, Bankan 600WP, Kabim 30WP, Kabum 650WP...

Lưu ý: Đối với những diện tích bị hại nặng vơ bót tàn dư lá bệnh trước khi phun trừ, những diện tích lúa xanh tốt cần tăng lượng dung dịch thuốc đã pha để phun ướt đều toàn bộ lá lúa.

2. Sâu cuốn lá nhỏ

- Lúa 1: Trưởng thành vũ hoá từ cuối tháng 2 - đầu tháng 3/2025. Mật độ sâu non tuổi 2, 3, 4, 5 phổ biến 0,5 - 1 con/m², nơi cao 5-7 con/m² (các xã), cá biệt 15-20 con/m² (Tiền Phong).

- Lúa 2: Dự báo trưởng thành vũ hoá từ 17/4/2025 trở đi, sâu non sẽ nở rộ và gây hại diện rộng trên những diện tích lúa giai đoạn làm đòng - trổ bông vào cuối tháng 4 - đầu tháng 5/2025.

* Biện pháp phòng trừ:

+ Đối với sâu cuốn lá nhỏ lúa 2: Tiếp tục điều tra, theo dõi diễn biến tình hình phát sinh phát triển của sâu cuốn lá nhỏ lúa 2 để chỉ đạo, hướng dẫn nông dân phòng trừ kịp thời, hiệu quả.

+ Dự kiến thời gian phun trừ vào cuối tháng 4-đầu tháng 5/2025 (UBND huyện có Thông báo chỉ đạo sau).

+ Khuyến cáo nông dân sử dụng một trong các loại thuốc bảo vệ thực vật để phun trừ sâu cuốn lá nhỏ như:

- Thuốc sinh học: Radiant 60SC, Tasieu 5WG, Dylan 10WG, Emaben 3.6WG...

- Thuốc hoá học: Incipio 200SC, Cholorin 10SC, Voliam targo 063SC, Match 050EC, Clever 150SC, Takumi 20WG...

Nồng độ và liều lượng sử dụng các thuốc để phun trừ theo hướng dẫn của Trạm Trồng trọt và BVTV và cán bộ kỹ thuật; có thể hỗn hợp thuốc phòng trừ sâu cuốn lá nhỏ với thuốc phòng trừ bệnh đạo ôn lá, bệnh khô vằn để phun trừ. Sau khi phun trừ, nếu mật độ sâu non cuốn lá nhỏ còn cao, hoặc gặp mưa phải phun trừ lại. Những diện tích có mật độ sâu non cuốn lá nhỏ cao phải phun kép 2 lần, lần sau cách lần trước 4-5 ngày.

3. Rầy nâu và rầy lưng trắng

- Lúa 1 (Chủ yếu rầy lưng trắng) trưởng thành và rầy cám tuổi 1, 2, 3, 4 phát sinh trên lúa giai đoạn đẻ nhánh, mật độ phổ biến 3-5 con/m², nơi cao 15-20 con/m² (các xã).

- Lúa 2 (Rầy nâu và rầy lưng trắng): Rầy cám nở rộ tập trung vào trung tuần tháng 4/2025, giai đoạn lúa làm đòng.

- Lúa 3 (Chủ yếu rầy nâu): Xuất hiện và gây hại từ đầu tháng 5/2025 trở đi, gây hại nặng các trà lúa từ sau trở - chín, khả năng với mật độ cao, gây cháy rầy nếu không được phát hiện và phòng trừ kịp thời.

Với điều kiện thời tiết từ tháng 5/2025 đến cuối vụ thường nắng, nóng, cùng với giai đoạn mẫn cảm lúa trở - chín, do vậy phải thường xuyên kiểm tra đồng ruộng và hướng dẫn nông dân kiểm tra đồng ruộng để phát hiện phòng trừ kịp thời, hiệu quả, tuyệt đối không được để lan ra diện rộng, ảnh hưởng nghiêm trọng đến năng suất hoặc mất trắng không được thu hoạch.

- Biện pháp phòng trừ :

+ Giai đoạn lúa làm đồng – trở bông sử dụng thuốc có tác dụng lưu dẫn, nội hấp như: Chess 50WG, Penalty 40WP, Chatot 600WG, Sutin 5EC, Oshin 20WP, Apta 300WP...

+ Giai đoạn lúa chắc xanh – chín phải rẽ lúa thành luống (4-5 hàng/luống phun trừ đạt hiệu quả cao), sử dụng thuốc như: Bassa 50EC, Chess 50WG...

Chú ý: Khi phun trừ rầy ruộng phải có nước và phun thuốc trực tiếp vào thân, gốc lúa nơi rầy gây hại. Sau khi phun trừ rầy phải thường xuyên kiểm tra lại, nếu mật độ rầy vẫn còn cao tiếp tục phun trừ lại ngay. Tuyệt đối không chỉ đạo, hướng dẫn nông dân sử dụng dầu nhớt để diệt trừ rầy gây ảnh hưởng tới năng suất lúa, chất lượng lúa và môi trường.

4. Sâu đục thân 2 chấm

- Sâu đục thân 2 chấm lúa 1: Trưởng thành vũ hoá rải rác từ trung tuần tháng 3/2025, với mật độ thấp.

- Dự báo sâu đục thân 2 chấm lúa 2: Trưởng thành vũ hoá từ cuối tháng 4 - đầu tháng 5/2025, gây hại cục bộ cho những diện tích lúa trở sau ngày 10/5/2025, đặc biệt diện tích trở sau 15/5/2025. Cần tăng cường công tác kiểm tra đồng ruộng, dự báo chính xác thời điểm lúa trở và điều tra, theo dõi diễn biến sâu đục thân 2 chấm để hướng dẫn nông dân phòng trừ kịp thời, có hiệu quả; thời điểm phun trừ khi lúa đồng già nứt bẹ - thấp tho trở (*thời gian phun trừ cụ thể có thông báo sau*).

- Biện pháp phòng trừ: Phun trừ khi có mật độ ổ trứng từ 0,3 ổ/m² trở lên; mật độ ổ trứng từ 0,5 ổ/m² trở lên nhất thiết phải phun trừ 2 lần. Thời điểm phun trừ khi lúa đồng già nứt bẹ - thấp tho trở (lần 2 sau lần 1 từ 5-7 ngày).

Hướng dẫn nông dân sử dụng một trong các loại thuốc hóa học có hiệu quả như: Prevathon 5SC, Voliam Tago 063SC, Incipio 200SC... Nồng độ và liều lượng theo hướng dẫn của cơ quan chuyên môn và cán bộ kỹ thuật.

5. Chuột hại

Vụ Xuân năm 2025, toàn huyện có 16/20 xã, thị trấn ký hợp đồng đánh diệt chuột với 04 công ty (Công ty BK, Công ty Minh Tuy, Công ty nông nghiệp xanh, Công ty môi trường xanh), 04 xã còn lại tự tổ chức đánh diệt chuột là Tân Liên, Vĩnh An, Thắng Thủy, Dũng Tiến.

Nhìn chung công tác đánh diệt chuột bảo vệ sản xuất đã được các xã, thị trấn quan tâm ngay từ đầu vụ, tuy nhiên đến nay vẫn còn cục bộ một số diện tích lúa bị chuột gây hại. Tỷ lệ hại nơi cao từ 5-10% số dân. Diện tích nhiễm toàn huyện ước khoảng 10ha. Từ nay đến cuối vụ, đề nghị các xã, thị trấn tiếp tục tăng cường chỉ đạo, kiểm tra giám sát công tác đánh diệt chuột theo hợp đồng đã ký kết với các đơn vị đánh diệt chuột để thực hiện có hiệu quả; đối với các xã, thị trấn tiếp nhận thuốc diệt chuột do thành phố hỗ trợ kinh phí quản lý, sử dụng thuốc diệt chuột hóa học đúng mục đích, đúng kỹ thuật và hiệu quả. Các xã, thị trấn có cơ chế khuyến khích, hỗ trợ, thành lập các tổ đội diệt chuột, đánh bắt thủ công thường xuyên trong vụ kết hợp biện pháp hóa học sẽ cho hiệu quả cao.

6. Các loại sâu bệnh khác

- Bệnh khô vằn phát sinh phát triển gây hại nặng từ khi lúa đứng cái làm đòng. Trong thời gian tới bệnh sẽ tiếp tục gây hại gia tăng trên diện rộng, đặc biệt những diện tích chăm bón thừa đạm, xanh tốt nếu không phòng trừ kịp thời bệnh sẽ gây hại nặng làm giảm năng suất lúa. Cần kiểm tra, phát hiện và hướng dẫn nông dân phòng trừ kịp thời bằng thuốc hoá học, có thể hỗn hợp thuốc hoá học phòng trừ bệnh khô vằn với các loại thuốc phòng trừ sâu bệnh khác, đặc biệt kết hợp với các đợt phòng trừ sâu cuốn lá nhỏ, sâu đục thân 2 chấm, rầy nâu.

- Bệnh bạc lá, bệnh đốm sọc vi khuẩn: Phát sinh gây hại lúa làm đòng đến cuối vụ trên các giống lúa nhiễm như: VT404, BC15, TBR225, Bắc thơm số 7, Long Hương 8117, Hương ưu 98... đặc biệt trên những ruộng lúa chăm bón thừa đạm, kết hợp với điều kiện thời tiết thường có mưa rào và giông vào cuối vụ, là điều kiện thuận lợi để cho bệnh phát sinh, phát triển và gây hại. Do vậy cần tập trung chỉ đạo và hướng dẫn nông dân kiểm tra đồng ruộng, tuyệt đối không chăm bón thêm phân đạm hoặc các loại phân bón có chứa đạm và thuốc kích thích sinh trưởng từ nay đến cuối vụ. Chỉ chăm bón đòng bằng phân kali để tạo điều kiện cho lúa huy động dinh dưỡng từ thân, lá để nuôi đòng và nuôi hạt.

III. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

Đề tập trung lãnh đạo, chỉ đạo và tổ chức thực hiện có hiệu quả công tác phòng trừ sâu bệnh bảo vệ lúa vụ Xuân 2025, quyết tâm giành vụ Xuân thắng lợi, đề nghị các cấp, các ngành, các địa phương cần tập trung thực hiện tốt một số việc sau đây:

1. Yêu cầu UBND các xã, thị trấn tổ chức thực hiện tốt một số việc sau:

- Xây dựng kế hoạch phòng trừ sâu bệnh lúa vụ Xuân 2025 chi tiết, cụ thể ở mỗi địa phương. Đồng thời tập trung chỉ đạo, tổ chức thực hiện đồng bộ từng đợt phòng trừ trên từng giống lúa và từng loại sâu bệnh hại từ nay đến cuối vụ.

- Thường xuyên kiểm tra đồng ruộng, xác định, phân loại diện tích cụ thể thời điểm lúa trổ, diễn biến của từng loại sâu bệnh hại để xác định chính xác diện tích lúa cần phải phun trừ ở từng thời điểm, đồng thời tuyên truyền, tập huấn, hướng dẫn nông dân phòng trừ kịp thời, có hiệu quả.

- UBND các xã, thị trấn thành lập đoàn kiểm tra và tổ chức kiểm tra các tổ chức, cá nhân buôn bán thuốc bảo vệ thực vật trên địa bàn mình quản lý, xử lý

nghiêm các trường hợp vi phạm theo quy định. Đồng thời yêu cầu các hộ kinh doanh cam kết không được tăng giá thuốc BVTV và tuyên truyền, khuyến cáo bán các loại thuốc đặc hiệu đối với từng loại sâu bệnh hại từ nay đến cuối vụ.

- Các HTX sản xuất kinh doanh dịch vụ nông nghiệp chủ động tiếp nhận đủ thuốc đặc hiệu và cung ứng kịp thời cho nông dân phục vụ công tác phòng trừ sâu bệnh từ nay đến cuối vụ.

- Tuyệt đối không tuyên truyền, quảng bá, hội thảo các loại thuốc BVTV tại địa phương khi chưa được sự đồng ý của UBND huyện và cơ quan chuyên ngành bảo vệ thực vật.

2. Phòng Nông nghiệp và Môi trường: Phân công cán bộ chuyên môn cùng các ngành liên quan tăng cường công tác tuyên truyền, vận động, hướng dẫn các xã, thị trấn trong việc chăm sóc và phòng trừ sâu bệnh hại lúa vụ Xuân năm 2025.

3. Trạm Khuyến nông, Trạm trồng trọt và BVTV huyện: Chủ động phân công lãnh đạo và cán bộ chuyên môn phối kết hợp với Ủy ban nhân dân các xã, thị trấn, các ngành, đơn vị liên quan tăng cường công tác kiểm tra, tập huấn, tuyên truyền, hướng dẫn trong việc chăm sóc, phòng trừ sâu bệnh hại lúa vụ Xuân năm 2025 kịp thời hiệu quả. Đồng thời thường xuyên tổng hợp tình hình báo cáo về Ủy ban nhân dân huyện (*qua Phòng Nông nghiệp và Môi trường*) tổng hợp kịp thời.

4. Công ty TNHH MTV khai thác công trình thủy lợi huyện cùng với các xã, thị trấn điều tiết nước phù hợp theo sinh trưởng, phát triển của lúa và công tác phòng trừ sâu bệnh từ nay đến cuối vụ.

5. Trung tâm Văn hóa - Thông tin - Thể thao và Du lịch huyện; Đài truyền thanh các xã, thị trấn, loa phát thanh các cơ sở thôn tăng cường thời lượng thông tin, tuyên truyền về tình hình sinh trưởng, phát triển của lúa, diễn biến các loại sâu bệnh hại từ nay đến cuối vụ và các biện pháp kỹ thuật phòng trừ, hướng dẫn nông dân thực hiện.

6. Các cơ quan phụ trách xã phân công cán bộ thường xuyên nắm bắt tình hình, kiểm tra đôn đốc các xã, thị trấn thực hiện.

7. Đề nghị Ủy ban MTTQ Việt Nam và các đoàn thể quần chúng phối hợp chỉ đạo, tuyên truyền, vận động các thành viên, hội viên của mình tích cực phòng trừ sâu bệnh.

Nơi nhận:

- Đ/c CT, các PCT UBND huyện;
- Các ngành liên quan;
- Các cơ quan phụ trách xã, thị trấn;
- UBND các xã, thị trấn;
- Lưu VT, NN&MT.

TM. ỦY BAN NHÂN DÂN
KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH

Vũ Xuân Quang